

Digi(työ)elämää -hanke

10.12.2021

MYR

Hanna Huuonen
Johtava asiantuntija
Työhön kuntouttavat palvelut

Helsinki

Hankkeen tarve

- pitkäaikaistyöttömyys kasvaa
- työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma voimistuu - avoimia työpaikkoja on erityisesti myynti- ja hoitoaloilla, rakennuksilla, ICT-alalla ja ravintola-alalla.
- Helsingin kaupunki on linjannut, että menestys koronakriisin jälkeisessä maailmassa vaatii yhä suurempia panostuksia digitalisaatioon ja osallisuuteen.
- Tutkimusten mukaan digisyrjäytymistä voidaan ehkäistä lähestyttävillä digituen muodoilla sekä sitomalla digitaitojen oppiminen työnhakijan muuhun arkeen ja elämänhallintaan.
- Helsinki pyrkii olemaan maailman toimivin ja parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki.
  - Algoritmien ja tekoälyn tuomat hyödyt jäävät kuitenkin varjoon, jos kosketusta digitaaliseen ympäristöön ei ole lainkaan.
- Esitetty hanke kotouttaa helsinkiläiset työnhakijat osaksi digitaalista kulttuuria monipuolisesti työelämää varten, mutta samalla tukien mm. maahan muuttaneiden kielen oppimista ja monialaista palvelua tarvitsevien asiakkaiden elämänhallintaa ja työhön kiinnittymistä.
  - Tällöin tekoäly ja algoritmit voivat edistää syrjäytymisen ehkäisyä tiedolla johtaen, kun kohderyhmä on myös osallinen digitaalisesta ympäristöstä ja tuottaa dataa.

Päätavoite

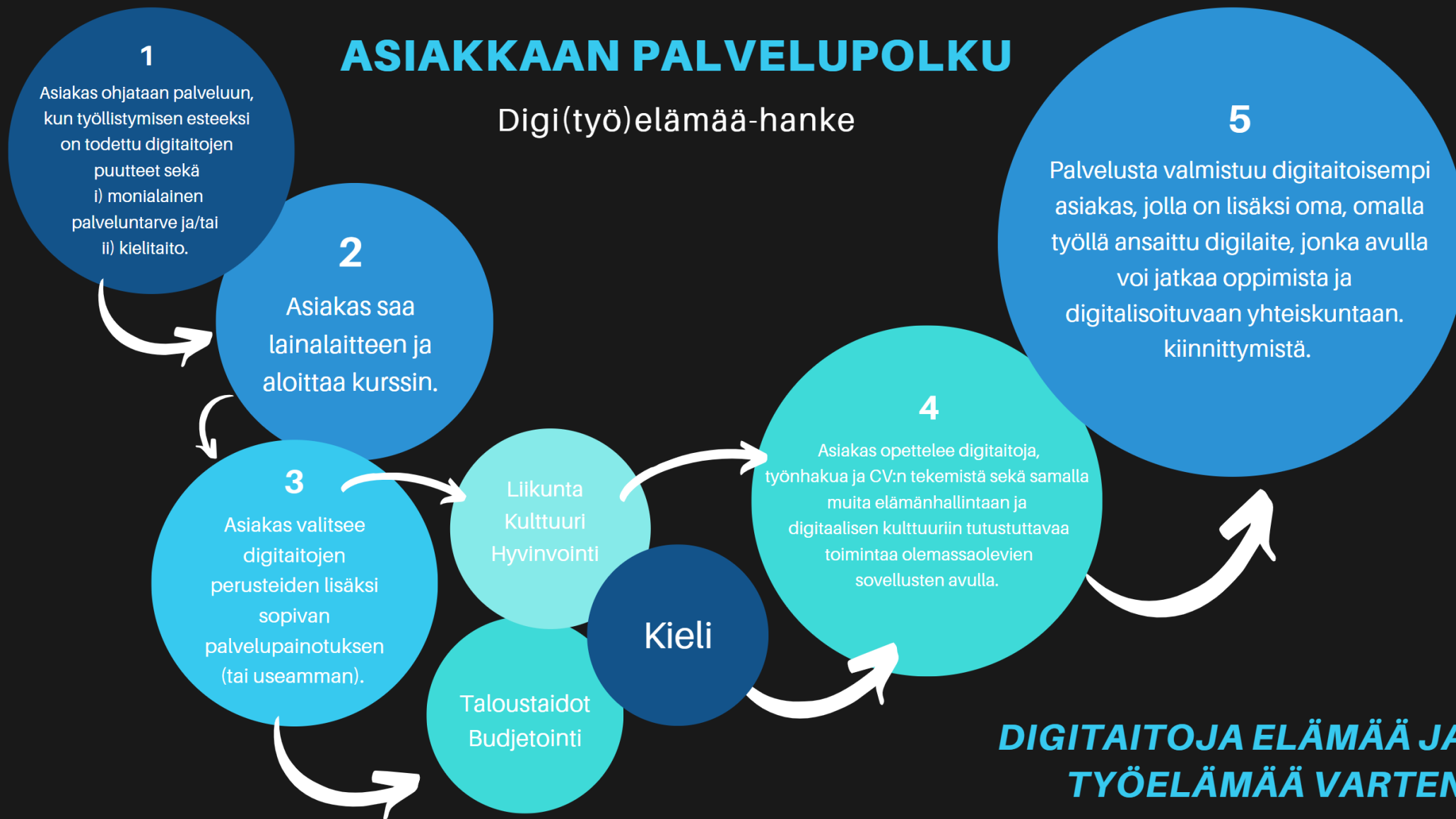
- Digisyrjäytyminen on tunnistettu pitkäaikaistyöttömyyden merkittäväksi tekijäksi.
- Digitaitojen oppiminen on tutkimustiedon perusteella vaikuttavinta, kun se auttaa myös muuta elämää ja kiinnittyy arkeen.
- Digitaitoisuus luo edellytyksiä toimintaan ja työllistymiseen, jolloin pitkäaikaistyötönkin voi siirtyä passiivisesta aktiiviseksi toimijaksi.
- **Digi(työ)elämää-hankkeen poikkileikkaavat tavoitteet**
  - Monialaista palvelua tarvitsevat ja/tai maahan muuttaneet helsinkiläiset työttömät työnhakijat (400 asiakasta) oppivat digitaitoja laajasti koulutuksissa ja arjessaan omaa laitetta käyttämällä sekä elämää että työllistymistä varten.
  - Asiakas kokee osallisuutta ja kiinnittymistä ympäröivään yhteiskuntaan, jolloin hyvinvointi, elämänhallinta ja kotoutuminen paranee.
  - Asiakkaat työllistyvät ja kohtaanto-ongelma osaltaan helpottaa.
  - Hanke torjuu digitaalista eriarvoisuutta, jota COVID19-pandemia on osaltaan voimistanut.

Osallisuutta, työllisyyttä ja digitaitoja

- Hanke tarjoaa mahdollisuuden kokeilla ja etsiä paras mahdollinen toteutustapa intensiiviselle digitaitojen alkeiden opettelulle.
- Hankkeen kohderyhmänä on monialaista palvelua tarvitsevat tai maahan muuttaneet työttömät työnhakijat, joiden digitaidoissa on merkittäviä puutteita
- Hankkeessa digitaitojen oppiminen on sidottu työllisyyttä edistävien ja hyvinvointia lisäävien taitojen oppimiseen.
- Asiakkaan tilanteen kokonaisvaltainen parantaminen on hankkeen keskiössä. Asiakas on myös oman palvelunsa muotoilija valitessaan valinnaisia, itselleen sopivimpia lisämoduuleita kaikille yhteisen perusopetuksen lisäksi.
- Hankkeessa saavutettujen tulosten ja toimintojen soveltaminen tulevat olemaan tärkeässä osassa Helsingin työllisyyspalveluiden tulevaisuutta.
- Palvelujen ja työmarkkinoiden digitalisoituminen sekä maahan muuttaneiden osuus Helsingin väestöstä ovat kaikki paikallisia ilmiöitä megatrendeistä, joiden on turvallista ennustaa jatkuvan tulevaisuudessa

ASIAKKAAN PALVELUPOLKU

Digi(työ)elämää-hanke

DIGITAITOJA ELÄMÄÄ JA TYÖELÄMÄÄ VARTEN

1

Digitaidot

2

Kielitaito

3

Elämänhallinta
Osallisuus
Mielekkyyys

4

Kotoutuminen
Kiinnittyminen
Merkityksellisyys

5

Työllistyminen
Toiminta
Autonomia

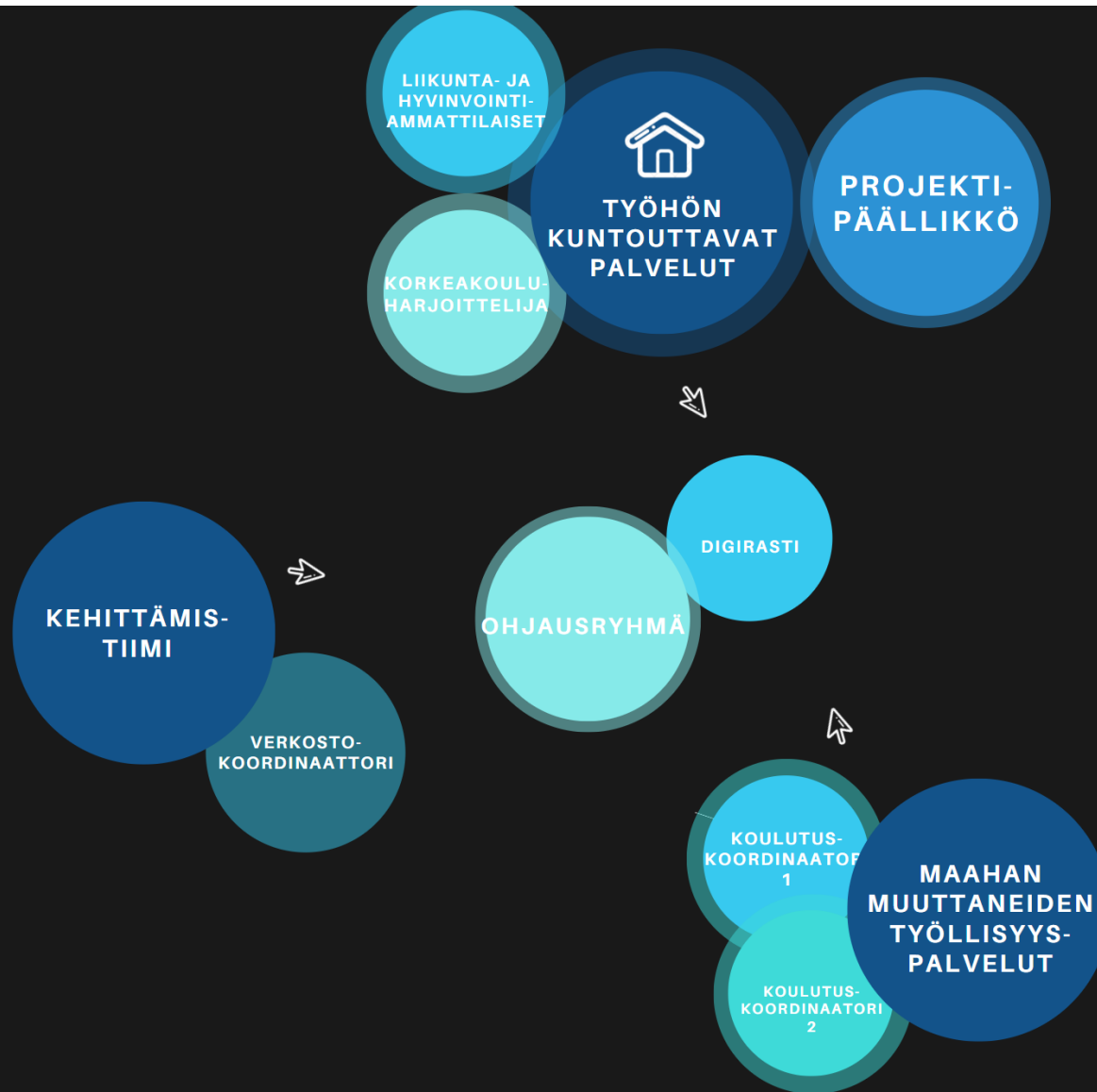
VIERASKIELISEN TAI MONIALAISTA PALVELUA TARVITSEVAN TYÖTTÖMÄN TYÖNHAKIJAN OSAAMISPOLKU

Digi(työ)elämää - hanke

Organisaatorakenne (luonnos)

ORGANISAATIOKAAVIO

Digi(työ)elämä-projektin sijoittuminen

HANKKEEN KÄYNNISTÄMISEN VAIHEET

(luonnos)

12/21-1/22

- Neuvottelu ELYn kanssa
- TVA:t
- Projektin käynnistäminen
- Projektipäällikön rekry
- Ohjausryhmän järjestäytyminen

2/22

- Rekrytoinnit
- Hankesuunnitelma
- Hankinnat
- Nettisivut
- Palvelukuvaus

3-4/22

- Koulutusten rakenteet
- Asiakasohjaus
- Pilotointi ekan ryhmän kanssa
- Korkeakouluharjoittelijan tehtävät

5-6/22

- Käynnistyminen laajemmin
- Väliarvioinnit

7/22-6/23

ACTION!

Budjetti lyhyesti (1/22-6/23)

Palkkakustannukset 398 700

- Flat rate 17% 67779

Henkilöstö

- Projektipäällikkö (vetovastuu, raportointivastuu, tiiminvetovastuu)*
- Koordinaattori (verkostovastuu, hallinto ja viestintä)*
- 2x Digikouluttajakoordinaattorit *
- Liikunta/hyvinvointineuvoja 50% **
- Taloustaitoneuvoja 50% **
- Korkeakouluharjoittelija(t)

- *Tavoitteena, että arabian, venäjän, somalin, kurdin ja farsin kielten osaajia min. 2hlö/ omakieliset kouluttajat: somali 50%, arabia 50%.
- **Voi olla sama henkilö.

Ostopalvelut 88 000

- Laitehankinnat ja ohjelmistot 41000
- Tilat 20000
- Viestintä 5000
- Tulkkauskulut 17000 ***
- Hallinto 5000

- ***Tulkkipalkkoja on budjetoitu 400 aloittavan asiakkaan, 27 alkavan ryhmän, 11 vieraskielisen ryhmän ja 5 tulkattavan ryhmän mukaan. Kustannus olisi tällöin enintään noin 17000€. Tulkkauskulujen määrään vaikuttaa koulutuskoordinaattoreiden kielitaito.
  - Kaupungin puitesopimuksessa alvillinen tulkitunti yleisissä kielissä on 71,92€. Jos 27 alkavaa ryhmää (400 asiakasta), joista 11 vieraskielistä (40 %), joista 5 tulkattua = 240h x 71,92€ = 17260 € ryhmätoiminnot.

Kiitos!

Helsinki

Taustamateriaaleja

Helsinki

10.12.2021

Hanke yleisesti

- Tarve
- Suhde kaupungin strategiaan
- Tavoitteet ja indikaattorit
- Budjetin tiivistelmä
- Ohjausryhmän vahvistettu kokoonpano
- Kirjallisuus ja hankkeen tietopohja

Budjetti ja HTV:t

BUDJETTI				
Henkilöstö				
HTV	BRUTTO/kk	SIVUKULUINEEN/kk	YHT 18 kk	
1	Projektipäällikkö, hankkeen vetovastuu, raportointi	3900	4650	83700
2	Koordinaattori, hankkeen verkostovastuu ja viestintä	3300	3900	70200
3	Digikouluttajakoordinaattori 1*	3300	3900	70200
4	Digikouluttajakoordinaattori 2*	3300	3900	70200
4,5	Liikunnanohjaaja 50%	1500	1775	31950
5	Elämänhallinnan kouluttajakoordinaattori (taloustaidot) 50%	1650	2250	40500
6	Korkeakouluharjoittelija	1500	1775	31950
Flat rate 17% yhteensä 18kk				67779
YHTEENSÄ HTV:T (euroa)				466479
Ostopalvelut				
	Kpl	á-hinta (sis. Alv)		
Laittehankinnat, läppärit ja padit	360	100	36000	
Laittehankinnat, ohjelmistot	1	5000	5000	
Tilat	1	20000	20000	
Viestintä, verkkosivut, tiedotus	1	5000	5000	
Tulkkaukset	1	17000	17000	
Hallinto	1	5000	5000	
YHTEENSÄ FASILITEETIT, HALLINTO JA LAITTEET (euroa)				88000
HANKEBUDJETTI YHTEENSÄ				554479
ESR-rahoitus				443583,2
Omarahoitusosuus				
20% hankkeen kokonaiskuluista				110895,8
Keskitetty määräraha				55447,9
Elo				55447,9

- 5+1 HTV*
- Projektipäällikkö
- 3 koordinaattoria
  - 2 omakielistä digikouluttajaa
  - 1 verkostokoordinaattori
- Hyvinvointiohjaaja(t)
  - 50/50% HTV:t
- Korkeakouluharjoittelija(t)

*Vahvistuu ELYn kanssa käytävissä rahoitusneuvotteluissa ensi viikolla.

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Digitaalinen **osallisuus** laajenee (vrt. kaupungin digistrategia: saadaan datan piiriin ne segmentit, joita ennakoiti voi eniten auttaa)
- **Kotoutuminen**
- **Kohtaantoon vastaaminen** mm. horeca-aloilla ja sotessa
- Digirastin ja työllisyyspalveluiden toiminnan laadullinen kehittäminen hankerahalla, keskeiset asiakassegmentit huomioimalla. Hankkeen **palvelumalli on tarkoitus jalkauttaa myöhemmin osaksi Digirastin** toimintaa ja Helsingin työllisyyspalveluiden toimintaa.
- **Työllisyyspalvelut siirtyvät valtiolta kunnille** hankkeen päättymisen jälkeen (2024 aikana) - erinomainen momentum jalkautumiselle!
- **Pohjoismainen työvoimapalvelumalli** (2022 alkaen) velvoittaa asiakkaan intensiivisempään ja yksilöllisempään palveluun asiakkuuden alussa. Hankkeessa muotoiltu digikoulutuspalvelu nivoutuu luontevasti osaksi tätä palvelumallia

Mitä kaupungin strategista tavoitetta hanke toteuttaa?

”Helsinki pyrkii olemaan maailman toimivin ja parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki.”
(Valtuustoseminaari 2021)

- Kuntakokeiluissa kaupungin tavoite on tuottaa työvoimapalveluita valtiota vaikuttavammin
- Kaikkien mahdollisten työllistymistä tukevien ja osaamista kehittävien palveluiden hyödyntäminen ja yhteensovittaminen
- Vastuutyöntekijämalli: aiempaa yksilöllisempi työnhaun tuki asiakkaille, jotka sitä tarvitsevat
- [Helsingin digiohjelma](#): reaktiivisuudesta ennakointiin ja ennaltaehkäisyyn
- Helsinki kehittää digitukipalveluitaan ja ikäihmisten etäpalveluita sekä luo mahdollisuuksia kulttuurielämyksille ja liikkeelle lähtöön.

Mitä kaupungin elinkeino-osaston strategista tavoitetta hanke toteuttaa?

Osaavan työvoiman kaupunki

- Vahvistamme helsinkiläisten osaamista työllistymisen ja yrittäjyyden edistämiseksi.
- Nopeutamme työttömien työllistymistä avoimille työmarkkinoille uusien digitaalisten työkalujen ja yritysysteistyön avulla.
- Käynnistämme toimenpidekokonaisuuden työmarkkinoiden kohtaannon parantamiseksi.
- Vakiinnutamme toimintamallit nuorten ja toisen polven maahanmuuttajien työstä syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja työllistymisen edistämiseksi.
- Turvaamme riittävän työvoiman saatavuuden.
- Maahanmuuttajien onnistunut kotoutuminen lisää Helsingin kansainvälistä houkuttelevuutta.

Mitä elinkeino-osaston operatiivista tavoitetta hanke toteuttaa?

Strategia 2017-2021

- **Osaavan työvoiman Helsinki:**

Työllistymisedellytysten ja kotoutumisen edistäminen • Työllisyyden kuntakokeilun asiakastyö tukee siirtymiä työhön, yrittäjyyteen ja koulutukseen ja edistää kotoutumista • Digiosaamisen vahvistaminen • Osaamisen vahvistaminen työpaikoilla • Maahanmuuttajataustaisten itsensä yrittäjänä työllistävien tukeminen

- **Asiakaslähtöisten palvelupolkujen toteuttaminen**

- Asiakkaan yksilöllinen ja tavoitteellinen palvelu • Neuvontapalvelujen järjestäminen ja kehittäminen
- Työhön kuntouttavien palvelujen kehittäminen

- **Työvoiman saatavuuden turvaaminen**

- Työvoimapula-alojen kohtaannon kehittäminen • Työnantajatarpeita vastaavien osaamispalveluiden kehittäminen

- **Elinkeino-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan edunvalvonta ja koordinointi**

- Yhteistyörakenteiden ja työllisyyden palvelutuotannon vahvistaminen yhdessä kumppaniverkoston kanssa

Hankkeen vaikuttavuus

- **Mitä mitataan?** Hankkeelle on suunniteltu yli kymmenen indikaattoria (laadullista ja määrällistä), joilla mitataan hankkeen tulostavoitteiden toteutumista (ks. Liitteet)
- Hyödynnetään kuntakokeilun dataa ja PowerBi-näkymiä
- URA-järjestelmään oma koodi, jolla erotetaan palvelun asiakkaat (segmentti N + Digihanke) verrokkiryhmästä (segmentti N)
  - Vaikuttavuus osoitetaan näiden vertailusta ja muiden isojen kaupunkien vastaavien segmenttien (Espoo N, Vantaa-Kerava N) vertailusta
  - Korkeakouluharjoittelija kerää laadullista asiakasdataa asiakaskyselyistä (alku & loppukysely), jota voidaan ristiinverta työllistymiseen ja elämänhallintaan asiakkaan suostumuksella
- Asiakasraati ja ohjausryhmän kokemusasiantuntija huolehtivat jatkuvasta kehittämisestä hankkeen aikana ja väliarvioinnissa
- Puoliväliarviointi syksyllä 2022
- *Lisäksi kuntakokeilun tavoitteiden ja mittareiden seuranta ja vertaaminen hankkeen segmentteihin. (Mittarit luotu 10/21)*

Johtoryhmäkäsittelyt

Kaupungin toimielinten päätökset 9/2021

- Elinkeino-osaston laajennettu johtoryhmä puolsi esittelijän esitystä ESR-hankkeesta, päättää hakea hankerahoitusta esityksen mukaisesti ja myöntää hankkeelle 55 448 €:n omarahoitusosuuden (puolet hankkeen omarahoitusosuudesta).
- Strategiaosaston johtaja puolsi esittelijän esitystä ESR-hankkeesta, päättää hakea hankerahoitusta esityksen mukaisesti ja myöntää hankkeelle 55 448 €:n omarahoitusosuuden (puolet hankkeen omarahoitusosuudesta).

Tavoitteet ja indikaattorit

KESKEISIMMÄT OSATAVOITTEET TIIVISTETTYNÄ (Hakemukseen 13 kpl + tavoitekohtaiset indikaattorit)

- Tavoite 1-2, 5: **Kaikista heikoimmassa asemassa olevien työttömien työnhakijoiden digitaidot ja elämänhallinta paranevat.**
Indikaattori: Laadullinen tutkimus - kyselylomake asiakkaalle ennen ja jälkeen koulutuksen. Suoritus yhdessä Digirastin oppimisalustan tehtävässä. Kykyviisari ja data työllistymisen osalta
- Tavoite 3: **Kaikkein heikoimmassa asemassa olevien työttömien työnhakijoiden työllistymismahdollisuudet kohentuvat digitaalisten parannuttua.**
Indikaattori/Mittari: Data työllistymisestä. Mitataan esim. yhdistelmillä: Hankkeen koodi + palkkatukityö TAI oppisopimus TAI työkokeilu TAI työllistyminen avoimille työmarkkinoille.
- Tavoite 4: **Maahan muuttaneiden, kaikista heikoimmassa asemassa olevien työttömien työnhakijoiden kielitaito paranee digi- ja elämänhallintataitojen ohella.**
Indikaattori/Mittari: Mitataan laadullisesti itsereflektioon perustuvalla asiakaskyselyllä koulutuksen alussa ja lopussa sekä mahdollisesti 3-6kk koulutuksen jälkeen seurantakyselyssä.
- Tavoite 6: **Kestävän kehityksen edistäminen poikkieleikkaavasti.** Kierrätettyjen kannettavien tietokoneiden ja muiden laitteiden käyttö hankkeessa edistää kestävä kehitystä.
Indikaattori: Uusix-verstaalta hankittujen, kierrätettyjen laitteiden määrä.
- Tavoite 7-9: **Maahan muuttaneiden naisten yhteiskuntaan kuuluvuus, osallisuus ja itsenäinen toimijuus lisääntyy** oman elämänhallinnan ja siinä vaadittavien digitaalisten oppimisen kautta. Lisätään kaikkein heikoimmassa asemassa olevien työttömien työnhakijoiden yhdenvertaisuutta digielämässä. Parannetaan heikoimmassa asemassa olevien työttömien työnhakijoiden **toimijuutta** yhteiskunnassa. Digi koskettaa kaikkia, myös digituen tulee koskettaa kaikkia.
Indikaattori: asiakkaalla on oma sähköpostiosoite, Oma-asioinnin käyttäminen, Laadullinen kyselytutkimus ja määrällisten indikaattoreiden analyysi (korkeakouluharjoittelija/diplomityöntekijä)
- Tavoite 10: **Tiedon ja tutkimuksen tuottaminen** digitaalisen eriarvoisuuden torjumiseen.
Indikaattori: URA-data seurataan omalla koodilla, jonka myötä voidaan tehdä vaikuttavuusvertailu vastaavaan segmenttiin, joka ei ole hankkeen piirissä. Korkeakouluharjoittelija diplomityöntekijä tukee tämän toteutumista.
- Tavoite 11: **Hyvien käytänteiden jakaminen.**
Indikaattorit: nettisivujen kävijät, yhteistyöpalaverit muiden hankkeiden kanssa. Hankkeen vaikuttavuuden myötä työn jalkautuminen työllisyyspalveluiden jatkuvaan toimintaan.
- Tavoite 12: **Asiakas saa palvelua omalla kielellään.**
Indikaattori 1: Hankkeeseen luodaan arabian, venäjän, somalin, kurdin ja farsin kielillä nettisivut ja paperiesite. Henkilöstöstä on tavoitteena olla omakielisiä kouluttajia vähintään kaksi, joilla on nimenomaisten kielten osaamista. Lisäksi hanke hyödyntää tulkkereita.
- Tavoite 13: **Viranomaisasiointi sujuvoituu ja jonot asiointissa pienenevät**, kun yhä useampi työnhakija voi asioida sähköisesti viranomaisstahojen kanssa.
Indikaattori: Sähköisten asiointipalveluiden käyttöaste asiakassegmenteissä.

Tutkimuskirjallisuus (1/2)

- Musset, P. (2015). [Building Skills For All: A Review of Finland. Policy insights on literacy, numeracy and digital skills from the survey of adult skills.](#) OECD Skills Studies. OECD 2015.
- (2021) [Digitalisaation huipulla – ja reunalla. Verkkopalvelujen käyttö ja digisyrjäytyminen Helsingissä](#) ja Suomessa. Nina Ahola & Jukka Hirvonen, Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitieto, Helsingissä maaliskuussa 2021
- Helsingin kaupunki (2017). [Maailman toimivin kaupunki: Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021.](#) Digitaalinen Helsinki (2020).
- [Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta \(306/2019\).](#)
- Rahikka, A. (2013). Dialogi auttavissa verkkopalveluissa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen ammattilaisten kertomuksia kommunikaatiosta. Sosiaalitieteiden laitoksen julkaisuja 2013:16. 173 s
- Kallio, M. (2019). Digitaalisen tilan osallisuus ja yhdenvertaisuus. Pro Gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto. 91 s.
- Koskiahho, B. & Saarinen, E. (2019). Ihan pihalla? Vanhat ihmiset digitaalisen maailman myllerryksessä: neuvonnan, ohjauksen ja asioiden ajamisen järjestäminen. Suomen sosiaali ja terveys ry, SOSTEn julkaisusarja. 206 s
- van Deursen, AJAM & van Dijk, JAGM (2019). The first-level digital divide shifts from inequalities in physical access to inequalities in material access. *New Media & Society* 21(2): 354–375.
- Kaarakainen, S-S. & Kaarakainen, M-T. (2018). Tulevaisuuden toivot – Digitaalisten medioiden käyttö nuorten osallisuuden ja osaamisen lähteenä. *Media & viestintä* 41(2018): 4, 235–254.
- Koiranen, I., Räsänen P. & Södergård, C. (2016). Mitä digitalisaatio on tarkoittanut kansalaisen näkökulmasta? *Talous ja yhteiskunta* 3/2016, 24–29.
- Valtionvarainministeriö (2019). [Digitaalinen Suomi – Yhdenvertainen kaikille: Digi arkeen -neuvottelukunnan toimintakertomus.](#) Valtiovarainministeriön julkaisuja 2019: 23. 64 s. Jokimäki, E.,
- Kaskiharju, E., Vierimaa, S. & Vuorinen, J. (2020). Mikä ihmeen netti? Sosiaalinen raportti digitalisaation haasteista ja mahdollisuuksista gerontologisen sosiaalityön iäkkäiden asiakkaiden arjessa. Helsingin kaupunki/Sosiaali- ja terveystoimiala, Gerontologinen sosiaalityö. 26 s.
- Kaarakainen, S-S. & Kaarakainen, M-T. (2018). Tulevaisuuden toivot – Digitaalisten medioiden käyttö nuorten osallisuuden ja osaamisen lähteenä. *Media & viestintä* 41(2018): 4, 235–254

Tutkimuskirjallisuus (2/2)

- Tolkki, K. (2020). [Moni suomalainen uhkaa pudota digikelkasta: "Tällä hetkellä tuntuu siltä, että ihan kaikki muuttuu"](#). Yle-uutiset, 9.3.2020.
- van Deursen, AJAM & van Dijk, JAGM (2014). The digital divide shifts to differences in usage. *New Media & Society* 16(3): 507–526
- Euroopan komissio (2020). [The Digital Economy and Society Index \(DESI\)](#).
- Niilola, P. (2020). [Ruokajonosta osallisuuteen -blogi, osa 1: Koronakriisi ja digiosallisuus](#)
- Suomen virallinen tilasto, SVT (2020). Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö. ISSN=2341-8699. Helsinki: Tilastokeskus
- Soveldo & SAK (2017). [Digiajan työelämävalmiudet – kaikille kätevästi](#). SAK:n julkaisuja. 36 s.
- Sinimaaria Ranki (toim.). [Työttömien näkökulmia elinikäiseen oppimiseen - Miten vastuu tulisi jakaa?](#) Maaliskuu 2020 Sitran julkaisema muistio.
- [Basic digital skills for adults in the Nordic countries. How can we turn challenges into opportunities?](#) Nordic Network for Adult Learning, NVL 2019.
- Laura Kestilä, Vuokko Härmä ja Pekka Rissanen (toim.) [Covid-19-epidemian vaikutukset hyvinvointiin, palvelujärjestelmään ja kansantalouteen](#). Asiantuntija-arvio, syksy 2020 THL.
- Lyons et al. [THE FUTURE OF WORK AND EDUCATION FOR THE DIGITAL AGE](#) . Bridging the Gap Between Digital Skills and Employability for Vulnerable Populations .
- Maarit Mäkinen YTT, Tutkija, Tampereen yliopisto Tanja Päällysaho. [Suomen kieltä, digitaitoja vai vuorovaikutustaitoja? Perustaidot maahanmuuttajien näkökulmasta](#).
- Karvonen, Sakari. 2019. ["Koetun hyvinvoinnin tila tunnuslukujen valossa"](#). Teoksessa *Suomalaisten hyvinvointi 2018*, toim. Laura Kestilä & Sakari Karvonen. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 96–100.
- Sainio et al. [Toimintarajoitteisten ihmisten kokemuksia terveystalvuuista](#). *Suomalaisten hyvinvointi 2018*
- Euroopan Unioni. (2019). [Saavutettavuusdirektiivi edistää yhdenvertaisuutta](#).
- Hannele Hyppönen ja Katja Ilmarinen. [Sähköisten sosiaali- ja terveystalvuujujen tarjonta, palvelujen käyttö ja esteet](#), *Suomalaisten hyvinvointi 2018*.
- Helsingin Sanomat 16.6.2018. [Kasvava joukko tavallisia suomalaisia syrjäytyy](#). Digikelkasta voi pudota lähes kuka tahansa ja silloin on kuin lukutaidoton, varoittaa asiantuntija.
- Soveldo & SAK 2017. [Digiajan työelämävalmiudet – kaikille kätevästi](#).
- Heponiemi, T. et al. [Palvelukulttuuria uudistamalla kaikki mukaan digitaaliseen yhteiskuntaan, Tilannekuvaraportti](#).
- Hyppönen, H. et al (2018). *Kansalainen – pystyn itse? Kokemuksia sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisistä palveluista kansalaisille*. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Opetushallitus. (2019). Osaaminen 2035. Osaamisen ennakointifoorumin ensimmäisiä ennakointituloksia. Helsinki: Opetushallitus.
- [Digitalisaatio terveyden ja hyvinvoinnin tukena](#), Sosiaali- ja terveysministeriön digitalisaatiolinjaukset 2025 13.4.2021,
- Valtiovarainministeriö, Tiedote: [Digitaalisten oppiminen on jatkuva prosessi, jota yhteiskunnan eri toimijoiden tulee tukea](#) (2021)
- OECD Economics Department Working Papers No. 1671 Boosting employment in Finland . David Carey, Naomitsu Yashiro, Hyunjeong Hwang. ECO/WKP(2021)22
- [Digiosallisuuden käsite ja keskeiset osa-alueet - Digiosallisuus Suomessa -hankkeen väliraportti](#), Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2021
- Jokimäki, E. et al(2020). [Mikä ihmehen netti? Sosiaalinen raportti digitalisaation haasteista ja mahdollisuuksista gerontologisen sosiaalityön iäkkäiden asiakkaiden arjessa](#). Helsingin kaupunki/Sosiaali- ja terveystoimiala, Gerontologinen sosiaalityö. 26 s.